

ДО

РОСИЦА КАРАМФИЛОВА

МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И
ВОДИТЕ

МОЛБА КЪМ ЗАЯВЛЕНИЕ

от „ИБЕРДРОЛА ИНМОБИЛИАРИЯ
РИЪЛ ЕСТЕЙТ ИНВЕСТМЪНТС“ ЕООД,
регистрирано в Търговския регистър с ЕИК
175401848, със седалище и адрес на
управление в гр. София 1463, район Триадица,
бул. „Патриарх Евтимий” №82;

Чрез

Пълномощник – адвокат Александър Георгиев
Чаталбашев, от Софийска адвокатска колегия,
служебен адрес: Адвокатско дружество
„Боянов и Ко.“, бул. „Патриарх Евтимий” №82,
район Триадица, София 1463;

Уважаема министър Карамфилова,

Подавам настоящата молба като пълномощник на „ИБЕРДРОЛА
ИНМОБИЛИАРИЯ РИЪЛ ЕСТЕЙТ ИНВЕСТМЪНТС“ ЕООД, регистрирано в
Търговския регистър с ЕИК 175401848, във връзка със заявление на Дружеството по
повод на специфични и подробни природозащитни цели на ниво защитена зона за 21
защитени зони от екологичната мрежа „Натура 2000“, включително за защитена зона
BG0001001 „Ропотамо“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и
фауна, публикувани на 23.03.2023 г. на интернет страницата на МОСВ

Моля да приемете заверени копия от следните документи, като приложения към
заявление на Дружеството, което ще подадем днес по електронната поща на
edno_gishe@moew.government.bg :

1. Пълномощно;
2. Технически експертен доклад от вещо лице инж. Георги Ст. Джоргов- ДВ,
бр.37/2009 г. № 35177;
3. Експертен доклад към „Геодезическа снимка – ~~надземна инфраструктура~~ и
релеф“, изготвен от „Геоком-М“ ЕООД;
4. Доклад по геология, изготвен от проф. дн инж.-геолог Димитър Синьовски.

С уважение:

(адв. Ал. Чаталбашев-пълномощник)

ТЕХНИЧЕСКИ ЕКСПЕРТЕН ДОКЛАД

От вещо лице Георги Стоянов Джоргов- ДВ, бр.37/2009 г. № 35177,; моб. Тел. 0878 550 686.

Относно: Наличие на дюни в имоти №№ 44094/ 22.27, 22.33, 3.515, 3.516, 3.512, 3.514, 3.518, 3.519, 3.954, 3.955, 3.956, с обща площ на всички имоти 125 358 кв. м, находящи се западно от плаж „Корал“, старо име „Кумкашла“, в местността „Смайлов чаир“, землище Лозенец, община Царево (**„Имотите“**), собственост на **„ИБЕРДРОЛА ИНМОБИЛИАРИЯ РИЪЛ ЕСТЕЙТ ИНВЕСТМЪНТС“ ЕООД („ИБЕРДРОЛА“)**

ВЪЗЛАГАНЕ И ЦЕЛ НА ЕКСПЕРТНИТЕ ДОКЛАДИ

За изясняване разположението на Имотите наличието и разположението на дюни в тях собственикът ИБЕРДРОЛА е възложил изработване на геодезическа снимка „Надземна инфраструктура и релеф“ (**„Геодезическа снимка“**), а за изясняване на произхода на пясъците в Имотите и потвърждаване дали същите се квалифицират като дюни (образувания, формирани от насипване на пясъци в резултат от взаимодействието на море, суша и вятър) по смисъла на Закона за устройството на черноморското крайбрежие (**„ЗУЧК“**) ИБЕРДРОЛА е възложил изработване на доклад – анализ от експерт – геолог (**„Доклад по геология“**).

1. Общи бележки

От Геодезическата снимка се установява, че Имотите са част от бивш горски фонд, заети са почти изцяло с гори на видима възраст над 50-60 г. и по нищо не се различават от съседните имоти, също гори, на север и запад: нито по отношение на състава и състоянието на горите, нито по качеството на почвите, нито по бонитета. В южната част на Имотите дори има вековни дървета, които свидетелстват за това, че тази територия е била покрита с гора от векове. На изток Имотите граничат с морски плаж, чиято широчина достига до 350 m и включва еолични пясъчни образувания с височина до 5-6 m. На север Имотите граничат с гори (бивш горски фонд), използван за къмпингуване (Къмпинг Юг), а на запад – с асфалтов път, който разделя Имотите от други имоти, върху които също има гори.

2. Геодезическа снимка – резюме на доклада

Геодезическата снимка е изработена съгласно нормативните изисквания. Извършено е геодезическо заснемане на ситуационните подробности. Допълнително, на територията около 40 дка е заснето действителното разположение на дюните (пясъчните наслаги), за изработване на напречни профили.

Установява се наличие на дюни в три участъка в източната част в Имотите с площ общо 3, 889 дка. (три декара и 0,889 дка). Дюните навлизат в два участъка от имот 44094.22.33 и в един участък в имот 44094.3.954 – виж приложенията към Геодезическата снимка. От използвания автентичен картен материал се установява, че в Едромащабната топографска карта от 1982 г. пясъци не са отбелязани в Имотите – виж приложенията към Геодезическата снимка.

Съгласно Картата за възстановена собственост Имотите са били отредени за горски фонд с пасища и са имали граници с имоти на Държавата, представляващи пясъчни образувания или плаж – виж приложенията към Геодезическата снимка.

Специализираната кадастрална карта от 2014г. за дюните, разположени в непосредствена близост до плаж „Корал“ старо име „Кумкашла“, е изготвена, без да са спазени всички нормативни изисквания – виж приложенията към Геодезическата снимка.

3. Доклад по геология - резюме

Извършени са обход на Имотите и вземане на множество геоложки проби от различни части на Имотите, както е означено в Доклада по геология, и е извършен задълбочен научен анализ на така събраните данни.

Досега пясъците от пясъчно-плажната ивица на плажа „Корал“ не са били предмет на специализирани литоложки изследвания. Пясъчните образувания в местността „Корал“ никога не са били предмет на специална защита, защото не представляват привлекателен ландшафт, не съдържат природни обекти от специален научен интерес, рядкост или красота, нито местообитания на редки или защитени видове.

Дюни

Дюните представляват ветрови пясъчни навяхвания под формата на пясъчни хълмове с характерна вътрешна текстура и добре оформени гребени и склонове – полегат откъм

наветрената страна и по-стръмен откъм подветрената страна (по посока на вятъра и движението на дюните). Най-краткото определение за дюна е: образуван от вятъра пясъчен хълм или хребет. Това са съвременни в геоложки смисъл дребномащабни хълмове от неспоен, субаерално отложен зърнест материал (обикновено пясък), най-често със сърповидна или линейно удължена форма. Те могат да бъдат подвижни или стабилизирани с растителност, но за да бъдат характеризирани като дюни трябва да имат добре запазена първична форма и вътрешна текстура. Ако са „стабилизирани” с растителност, те трябва да са запазили своята морфология, текстура и др., по които могат да се идентифицират на терена. В противен случай представляват просто купища пясък. В този аспект оценката им като геоложки феномени трябва да се прави на научна основа, тъй като не всички пясъци са дюни и не всички дюни са геоложки феномени.

Нашата страна е една от малкото в Европа, която има оригинална научна методика за оценка на геотопи, разработена за целите на Регистъра и кадастъра на геоложките феномени в България. Включените в този регистър дюни са заимствани като защитени местности от Регистъра на природните забележителности.

Съвременните акумулационни форми по Черноморското крайбрежие между Къмпинг Юг и Лозенец са представени от пясъци на съвременната плажна ивица и дюнни пясъци, навяты непосредствено зад плажа „Корал”. Те образуват разкъсан от щормовите вълни дюнен вал на разстояние 20-30 m от брега върху третата плажна тераса. Тук не съществуват защитени зони в смисъла на изброените в Регистъра на природните забележителности или Регистъра и кадастъра на геоложките феномени в България.

Пясъчно-плажната ивица между Караагач и Лозенец е образувана върху подложка от горнокредни вулкански скали. Терасата и покриващите я стари плажни пясъци се разкриват на носа в Къмпинг „Юг”, където образува 4 m висок клиф, подложен на съвременни абразионни процеси. Тези пясъци продължават в северозападните части на изследваната площ, където също са облесени и не притежават морфоложките белези на дюни.

Почти цялата територия на Имотите е разположена върху пясъци, които на Специализираната кадастрална карта на Агенцията по кадастъра са означени неправилно като „облесени дюни”. По-голямата част от тези пясъци наистина са затревени и

облесени, вследствие на което са покрити с тънък песъчлив хумусен слой, достигащ до 20-30 cm дебелина. Именно поради тази причина те не могат да се характеризират категорично като дюни, тъй като не показват нито морфологията, нито вътрешните текстури на дюните.

Пясъците в района на плажа „Корал” не отговарят нито на най-общите критерии за геотопите, нито на конкретните изисквания за съхранение на места, представляващи изтъкнати примери за събития и процеси, свързани с геоложката история.

Съгласно Експертната карта за оценка на геоложки феномени, разработена за целите на Регистъра и кадастъра на геоложките феномени в България на МОСВ пясъците в Имотите не отговарят на изискванията за геоложки феномен нито с естетическа, нито с научна стойност. Макар да са слабо затревени, дюните между плажа и източните граници на Имотите са лошо запазени и не отговарят на изискванията за геоложки феномени.

4. Заключение

Въз основа на анализа на Имотите на Ибердрола в Геодезическата снимка и анализа на геоложкия произход и вида на пясъците в Имотите и от пясъчно-плажната ивица на плажа „Корал” в Доклада по геология се налага извод, че в Специализираната кадастрална карта от 2014 г.¹ неправилно и в противоречие с научните методи са определени обширни територии от Имотите като дюни по смисъла на ЗУЧК.

На авторите на настоящия доклад не е известно дали и какви точно предходни научни изследвания, теренни проучвания, заснемания и геоложки проби са били ползвани или извършени и какви научни методи са използвани за анализ на данните, за да се стигне до заключението, че въпросните територии представляват дюни по смисъла на ЗУЧК и същите да бъдат съответно отразени в Специализираната карта и Специализирания регистър към нея като дюни.

В Приложение № 3 към този доклад са отразени в комбиниран чертеж териториите, части от Имотите, които според задълбочените анализи, извършени за целите на този доклад, може да се приеме, че са покрити с дюни по смисъла на ЗУЧК, като е наложена и изработената Специализирана карта. Така са видни съществените разминавания между

¹ Приета с Протокол №21-83-19.09.2014г. на комисията по чл.18, ал.1 от Наредба №1 от 16.09.2008г. за създаването и поддържането на специализираните карти и регистри на обектите по чл.6, ал.4 и 5 от ЗУЧК

твърденията за територии от Имотите, засти от дюни според Специализираната карта и според настоящия доклад.

Според Специализираната карта общата площ, заета от дюни и попадаща в имотните граници на Имотите е 76 047 кв.м.

Съгласно заключенията на настоящия доклад общата площ, заета от дюни и попадаща в имотните граници на Имотите е само 3889 кв.м.

Налага се изводът, че Специализираната карта за дюните, разположени в непосредствена близост до плаж "Корал", старо име „ Кумкашла“, не е коректно изработена и следва да бъде изцяло преработена на база задълбочени обективни данни и проучвания и в съответствие с научните принципи, така както е направено при изработването на настоящия доклад и приложените към него Геодезическа снимка и Доклада по геология.

5. Приложения :

Приложение №1 „Геодезическа снимка – надземна инфраструктура и релеф“ с приложения;

Приложение №2 Доклад по геология.

Приложение № 3 - Чертеж „Геодезическа снимка съвместена със Специализираната карта на АГКК“

гр. София.

октомври, 2018 г.

вещо лице: Г. Джоргов

ЕКСПЕРТЕН ДОКЛАД

Относно: ГЕОДЕЗИЧЕСКА СНИМКА НАДЗЕМНА ИНФРАСТРУКТУРА И РЕЛЕФ

на имоти №№ 44094 22.27, 22.33, 3.515, 3.516, 3.512, 3.514, 3.518, 3.519, 3.954, 3.955, 3.956, с обща площ 125358 кв.м. в м. Корал, землище Лозенец, община Царево.

Относно: Местонахождението на имоти №№ **44094/** 22.27, 22.33, 3.515, 3.516, 3.512, 3.514, 3.518, 3.519, 3.954, 3.955, 3.956, собственост на **“ИБЕРДРОЛА ИНМОБИЛИАРИЯ РИЪЛ ЕСТЕЙТ ИНВЕСТМЪНТС” ЕООД („ИБЕРДРОЛА“)** с обща площ 125 358 кв. м, находящи се в местността „Смайлов чайр“, землище Лозенец, община Царево и **застъпват ли се същите имоти** с дюните, находящи се западно от плаж „Корал“ (старо име „Кумкашла“): **градоустройствен статус и правно състояние/относимост спрямо законите на Р България:** ЗУЧК (Закон за устройство на Черноморското крайбрежие), ЗБР (Закон за биологичното разнообразие), ЗЗТ (Закон за защитените територии)-Европейска програма защитени територии „Натура“ 2000

1. ВЪЗЛАГАНЕ И ЦЕЛ НА НАСТОЯЩИЯ ЕКСПЕРТЕН ДОКЛАД

Инвеститорът ИБЕРДРОЛА е възложил за изработване на геодезически план „Релеф“ и „Надземна инфраструктура“ на имоти с кадастрални идентификатори: 44094.22.27 с площ 3155 кв.м - Скица №15-30370/26.012015г.; 44094.22.33 с площ 64453 кв.м - Скица №15-30381/26.012015г.; 44094.3.512 с площ 5015 кв.м - Скица №15-30384/26.012015г.; 44094.3.514 с площ 5003 кв.м - Скица №15-30386/26.012015г.; 44094.3.515 с площ 5005 кв.м - Скица №15-30389/26.012015г.; 44094.3.516 с площ 5005 кв.м - Скица №15-30391/26.012015г.; 44094.3.518 с площ 5334 кв.м - Копие от кадастрална карта с данни от КРНИ; 44094.3.519 с площ 7955 кв.м - Скица №15-30393/26.012015г.; 44094.3.954 с площ 9906 кв. м - Скица №15-30398/26.012015г.; 44094.3.955 с площ 9479 кв.м - Скица №15-30399/26.012015г. и 44094.3.956 с площ 5048 кв.м - Скица №15-30401/26.012015г. по кадастралната карта и кадастралните регистри, находящи се в местността „Смайлов чайр“ в землището на с.Лозенец, община Царево, Бургаска област, с обща площ **125 358 кв.м**, за изясняване разположението на Имотите и дюните в тях.

2. ОБЩА ЧАСТ

Местоположение. Гореизброените поземлени имоти собственост на ИБЕРДРОЛА са част от бивш горски фонд, със съответните идентификатори от кадастралната карта на с.

Лозенец и са ситуирани на север от регулационните граници на селото и имат конкретни отреждания за „Незастроен имот за курортно-рекреационни дейности“. На изток ПИ граничат с морски плаж, еолични пясъчни образувания, със залягане от 1 до 3-4 м, с широчина до морския бряг от 100 до 350 м, средно 200м. На север имотите граничат с аналогични имоти, а именно гори, ползвани понастоящем за рекреация, бивш горски фонд, и на запад - с имоти върху земи от гори, използвани също за рекреация, за къмпингуване. Имотите, предмет на настоящия технически експертен доклад („Докладът“), са заети почти изцяло с гори и по нищо не се различават от съседните имоти, също гори, на север и запад: нито по отношение на състава и състоянието на горите, нито по качеството на почвите, нито по бонитета.

3. ГЕОДЕЗИЧЕСКИ ПЛАН

Геодезическият план е изработен в координатна система 2005 и височинна Балтийска, според изискванията на Част „Геодезия“, съгласно Наредба №4/2001 за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти, гл.16, чл.102-111. Като кадастрално съдържание трябва да бъдат заснети и нанесени всички ситуационни подробности: сгради, огради, граници, характерни точки от релефа, пътеки, пътища, дървесна растителност – масиви и единични дървета с дендрологично идентифициране, храсти – масиви и единични, с диаметри, височини и бонитет и т.н. В резултат, на инвеститора следва да бъде предаден специализиран геодезически план с хоризонтали и ситуационни подробности в мащаб 1:500 или 1:250 на хартиен и цифров носител.

Поземлените имоти, предмет на настоящата експертиза, са собственост на възложителя Ибердрола. За да са имотите УПИ (Урегулирани поземлени имоти), с отреждане в КК „за курортно-рекреационни дейности“, инвеститорът е извършил редица дейности и спазил процедурите по ЗУТ (Закон за устройството на територията) и изискванията на българското законодателство.

- Географски координати.

	В	L	H
• 42 13 02.94	27 47 14.31	13.0	
• 42 13 00.33	27 47 07.66	22.0	
• 42 12 56.86	27 47 27.09	6.0	
• 42 12 48.56	27 47 37.63	9.0	

3.1 Геодезически план „Надземна инфраструктура“.

За осъществяване на възлагането на „Ибердрола“ са извършени следните работи:

Закупени са от Агенцията по кадастър цифровите модели на 11 броя имоти. От портала на АГКК-КАИС е изтеглена информация за съществуваща работна геодезическа основа от кадастралната карта, номера на точки с X, Y и H, и схема с информация за местоположението им. Върху файл от плана за земеразделяне са наложени имотите и са изчертани 2 чертежа в М 1:1000 и М 1:500 за ръчни скици (кроки).

Полска работа. Геодезическите измервания са извършени в периода от 10 до 15 юли 2018 г., при метеорологични условия - с променлива облачност и валежи в началото и в края на периода. Координирането на изходните 7-8 работни точки от РГО (работна геодезическа основа) е извършено чрез статични GPS измервания, с двучестотен - точност на геодезическите точки – $dX, dY, dH \leq 3$ см спрямо държавната триангулационна и височинна мрежа. Всички останали геодезически измервания за РГО и ситуационните подробности са заснети с тотална станция, тъй като поради високата и гъста гора, заснемането с GPS е невъзможно.

Избор на работна геодезическа(снимачна) основа, РГО. Западната и югозападна част на имотите граничат с автомобилен път, с частично деформирана земна основа и обрुшена асфалтова настилка. Точките са избрани и стабилизирани с метални болтове и реперирани в трайни предмети, дървета и огради. Останалите точки са избрани и стабилизирани с дървени чамови колчета 40/2.5/2.5 см.

В територията на имотите дървените колчета са забивани с тесла с 35 – 40 удара в почвата, на 1-2 см над терена. Това е показателно за плътността и носимоспособността на почвата. От опита ни и по аналогия с опити при динамични пенетрации, при добре овлажнени почви (десетдневен период на валежи), носимоспособността на почвата почти по цялата територия е 1.5 – 2.0 кг/кв.см. Добри за строителство- средно земни почви.

Изключения има при няколко точки, в открит, незалесен и слабо затревен район от няколко дка, окупторен на геодезическия план. Колчетата за РТ 36, на горски път и РТ 38 и 39 на открито за забити по лесно. С първите 3-4 удара колчетата са забити до 10 -15 см и още

по 20-25 до нивото на земята.

Колчетата за РТ (работните точки) 31,32, 34, 41 и 42 са забити с 2-3 удара, защото попадат на дюни. Очевидна е разликата и тя потвърждава констатацията, че върху терена на имотите растителността е дървесна и ливадна, а върху дюните няма растителност, камо ли дървета и храсти..

Геодезическо заснемане на ситуационните подробности. Заснети и координирани са контурите на асфалтираните пътища по контура, центровете на капациите на ревизионните канализационни шахти, подробно границите на културните видове, горски пътища и пътеки, следи от основи и подове на разрушени сгради, полуразрушени бунгала, стари и нова паянтова ограда около целия имот, отделни дървета по вид с диаметър над 50 см, характерни топографски форми, воден облицован басейн и т.н. Заснети са и шурфовете (геоложки изработки) за целта на инженерно-геолошко проучване и инженерно –геоложки доклад.

Допълнително, на територия от около 40 дка са заснети действителното разположение на дюните (пясъчните наслаги), за изработване на напречни профили.

От теренни измервания са изчислени и изготвени профили/разрези перпендикулярно на сушата – изобразяващи терена в хоризонтално отношение в мащаб (М1:1000) и вертикално в мащаб (М1:100), с начало морската линия: ширината на плажната ивица, дюните и имотите на „Ибердрола“, както и участъците в които дюните навлизат в имотите.

При стационарирането на всяка РТ(работна точка) на тоталната станция са направени дигитални снимки.

От работните геодезически точки по границата на имота е приложена по една и повече фотографски снимки. **От актуалния геодезически план - „Надземна инфраструктура“ изготвен през м. юли 2018 г., се установява наличие на дюни в три участъка в източната част в имотите на „Ибердрола“, с обща площ, едва 3, 889 дка. (три декара и 0,889 дка), Дюните навлизат в два участъка от имот 22.27 и в един участък в имот 3.954- виж приложение „Баланс на фактическото състояние на територията“.**

3.2 ГЕОДЕЗИЧЕСКИ ПЛАН -“Релеф“.

Данните от полските измервания (ДПИ) са изравнени и изчислени с програма ТПЛАН. Получени са координатите и котите на работните геодезически точки и на подробните

точки. Файлът с данните X, Y и H е вкаран в програма SIEVIL 3D. Извършено е крокирането на ситуационните подробности. Създаден е 3D модел. Интерполирани са хоризонтали, създаден е необходимият релеф. С условни знаци и надписи са означени териториите заети от пясъци.

Допълнително, за нагледна илюстрация и анализ на терена на имотите и дюните са извадени 11 напречни профили в М 1:1000 – по дължина и М 1:100 - по височина, перпендикулярно на сушата – на които са отразени: началото на морската линия, ширината на плажната ивица, дюните, източната ограда, откъм морето, източната част на имотите на „Ибердрола“, както и участъците, в които дюните навлизат (застъпват) имотите. Напречни профили: Базата, показана на чертеж: „план на напречни профили“ е условна линия, поставена източно от бреговата линия, осигуряваща ситуиране на профилите в единен координатен квадрант, за удобство при отчетите и прегледност. Плажната ивица преминава плавно към дюните, без ясно изразена релефна форма.

Профил 0+000, плажната ивица(от хектометраж 20 до хектометраж 50), е с ширина 30 м, следват дюни- с ширина 90м, (от х.м 50 до х.м 140): h (надморска височина)=5,55м. Източната ограда/граница на имот 22.27 е на х.м.142 - **намира се извън обсега на дюните.**

Профил 0+050- плажната ивица е 30 м., до х.м. (хектометраж) 55-60, следват дюни до х.м. 88. Източната ограда/граница на имот 22.27 се намира на х.м. 110м.- **т.е. извън обсега на дюните.**

Профил 0+100- плажната ивица е 35 м., до х.м. 50, следват дюни до х.м. 90. Източната ограда/граница на имот 22.27 се намира на х.м. 97м.- **т.е. извън обсега на дюните.**

Профил 0+150- плажната ивица е от (х.м.15 до 40) с ширина 25 м. От х.м. 40, следват дюни, източната ограда/граница **на имот 22.27** се намира на х.м. 88м. **Дюните звършват на х. м. 102- дюните навлизат с 14 м. в имот 22.27.**

Профил 0+200- плажната ивица е от (х.м.18 до 50),широка е 35 м., от х.м. 50, следват дюни, източната ограда/граница **на имот 22.27** се намира на х.м. 86м. Дюните звършват на х. м. 97- дюните навлизат с 11 м. в имот 22.27.

Профил 0+250- плажната ивица е от (х.м.22 до 50), ширина 28 м., от х.м. 50, следват дюни, източната ограда/граница **на имот 22.27** се намира на х.м. 74м. . Дюните звършват на х. м.

98 - дюните навлизат с 24 м. в имот 22.27.

Профил 0+275- плажната ивица е от (х.м.20 до 48), широка е 28 м., от х.м. 50, следват дюни, източната ограда/граница **на имот 22.27** се намира на х.м. 70м. Дюните звършват на х. м. 112м.- **дюните навлизат с 42 м. в имот 22.27.**

Профил 0+300 - плажната ивица е от (х.м.18 до 50), широка е 32 м. Дюните са разположени от х.м. 50 до х. м. 95: източната ограда/граница **на имот 22.27** се намира на х.м. 125м. **Дюните не навлизат в имот 22.27.**

Профил 0+350 - плажната ивица е от (х.м.08 до 100)-92 м. Дюните са разположени от х.м. 100 до х. м. 180: източната ограда/граница **на имот 3.954** се намира на х.м. 154м. . **Дюните навлизат в имот 3.954 с 26 м.**

При изследване на геодезически план - „Релеф“ и „Напречни профили“, изготвени през м. юли 2018 г., се констатираат еднакви данни: дюните навлизат в три участъка в източната част в имотите на „Ибердрола“, с обща площ, 3,889 дка. (три декара и 0,889дка). Дюните навлизат в два участъка от имот 22.27 и в един участък в имот 3.954.

При стационарирането на всяка РТ(работна точка), на тоталната станция са направени дигитални снимки. От работните геодезически точки по границата на имота е приложена по една и повече фотографски снимки, като само за някои от тях ще направим кратки пояснения, а коментара по останалите фотографски снимки предоставяме на всички заинтересовани.

Снимка от р.т.1- Оградата в най северната част от имот 22.27. Сградата в дъното принадлежи на къмпинг „Юг“.

Снимки от р.т.3, р.т.6 р.т.7. Непроходима гора с едра дървесна, храстовидна и буйна тревна растителност в Имотите: оградата се състои , от дървени колове, на които са монтирани три реда тел.

Снимка от р.т. 11- Една от поляните в имотите, с пътека водеща към плажната ивица и дюните на плаж „Корал“

Снимка от р.т.12 - Успоредни редове от колове определящи пешеходната алея, съединяваща асфалтирания път с плаж „Корал“: алеята е трасирана съгласно одобрения

Общ устройствен План на община Царево.

Снимка от р.т.31- към р.т 30. Изглед от затревените пясъци-дюни, извън обсега на имотите: в дъното се вижда оградата и зад нея- имотите на „Ибердрола“

Снимка от р.т.31-на югоизток. Дюните с бивакуващите върху тях протестъри-еколози. Към югозапад - част от имотите на „Ибердрола“ и няколко кола от оградата.

Снимка от р.т.31 - изглед към дюни и сгради на къмпинг „Юг“, граничещи с най северната част на имотите на „Ибердрола“

Снимка от р.т.32 - Отляво, дюни с палатки на същите къмпингуващи. Отдясно, част от оградените имоти на „Ибердрола“.

Снимка от р.т.38 - поляна, част от имотите на „Ибердрола“ с пътека водеща към плаж „Корал“.

Снимка от р.т.46 - изглед към естествено образувало се в най ниската част на имот 3.955 водосборище-езеро, впоследствие облицовано.

При обща площ от 125 (сто двадесет и пет) декара от които изискуеми 50% озеленяване - 62,5 дка, наличните в имотите на „Ибердрола“ дюни с обща площ от 3,9 дка., ще бъдат включени към площта отредена за озеленяване и по този начин ще бъдат съхранени.

4. Автентичен картен материал

4.1. ЕТК (Едромашабна топографска карта) М 1:5000, ПРИЛОЖЕНИЕ №1 към Геодезическия план

Едромашабната топографска карта (ЕТК) в М 1:10000 и 1:5000 на територията на Народна република България е възложена за изработване на Главното управление по геодезия, картография и кадастър с Постановление №48 на Министерския съвет от 1957 г. Едромашабната топографска карта има за цел да изобрази положението, формата, големината и културния вид на отделните комплекси и всички ситуационни подробности и предмети, изразяващи се в мащаба на картата, всички хидрографски обекти и съоръжения към тях, а така също и релефа на земната повърхност. Едромашабната топографска карта е предназначена за проучване, проектиране и планиране на народостопански мероприятия, за решаване на задачи с научноизследователски характер, както и за отбраната на страната. Тя може да се ползва като основа при изработване на други

тематични картографски произведения. (Инструкция за изработване на ЕТК от 1958г.

На извадката, копие от ЕТК, картен лист К- 5 -36 –(62) с гриф „Поверително“, Координатна система 1970г. и височинна система Балтийска, Главно управление по геодезия, картография и кадастър, изработено от КИПП „Геопланпроект“ 1982г, приложение № са отразени с условни знаци, според Инструкция за условни знаци 1:10 000, 5000 и 2000 със съответни номера.

За частта морски плаж:

- №135 - брегова линия и означение -0.3/30.V
- №176 -граница между различни културни видове (почви, почвена покривка) и за отделяне на теренни образувания от съседни културни видове.
- №207 - пясъци.

За частта от ЕТК, в която са ситуирани имотите:

- № 197 – гора и означения 2 пъти „ кан.топ.“, „дъб“ и „бор/к.топ“
- №201 - храсти
- № 181 и 182 – пасище, ливада
- №176 -граница между различни културни видове (почви почвена покривка) и за отделяне на теренни образувания от съседни културни видове.
- След извършения анализ на ЕТК за района северно от с. Лозенец, общ. Царево се установи следното: С условен знак №207-пясъци е обозначен теренът на плажната ивица „Корал“: бреговата (морската) линия е означена с условен знак №135-0.3/30.V). Зад пясъците, на запад теренът е означен с: № 197 – гора и означения 2 пъти „ кан.топ.“, „дъб“ и „бор/к.топ“, №201-храсти: № 181 и 182 – пасище, ливада. В Единната топографска карта, издание от 1982 г., пясъци/намира се при вас/ не са отбелязани в имотите на „Ибердрола“

4.2 ПЗ (План за земеразделяне) или КВС (Карта за възстановена собственост), ПРИЛОЖЕНИЕ №2 към Геодезическия план

Картата за възстановена собственост е изработена и приета през 1994 г. на базата на ортофото планове 1:5000 (образен мащаб около 1:7000). Чрез дигитализиране на

ортофото плановите е създаден цифровият модел на ПЗ/КВС, в CAD и ZEM формат. От създадената на терен полигонова мрежа са заснети с геодезически способи допълнителни ситуационни подробности, уточнени са на място границите на културните видове, респективно граници на имоти и т.н. Проектните имоти в ПЗ, след редица приемателни комисии е одобрен от Областните земеделски служби на МЗХГ, направление Поземлена реформа, с номера 119,169,125,107,502,916 и 512 до 518 са същите, на които „Ибердрола“ е собственик в момента. Отрежданията са били за горски фонд с пасища.

Със Заповед № РД 49-119/12.05.2006 г. („**Заповедта от 2006**“) на основание чл.14, ал.1, т.3 и чл.19, ал.4 от Закона за горите и постъпило заявление, Министерът на земеделието и горите изключва от горския фонд площ с размер на 83,098 дка, голяма част от които имоти са собственост на „Ибердрола“, в следствие с нови идентификационни номера за имотите по КККР на с. Лозенец, общ. Царево. В Заповед №РД 49-119/12.05.2006г. не са цитирани площи заети с дюни. Никакви дюни -облесени дюни, сиви дюни (неподвижни дюни с тревна растителност). Като съседни имоти на изключените от горския фонд площи са посочени: „Морски плаж на държавата“ на няколко имота: „Пясъчно образувание на държавата“ съсед на други имоти. Т. е. Имотите на „Ибердрола“ граничат с дюни, но са земеделски и горски земи. Като съседни имоти на изключените от горския фонд площи са посочени: „Морски плаж на държавата“ на няколко имота: „Пясъчно образувание на държавата“ съсед на други имоти. Т. е. Имотите на „Ибердрола“ **граничат** с дюни, но са земеделски и горски земи.

В Заповед 2006 г. не са цитирани площи заети с дюни. Никакви дюни -облесени дюни, сиви дюни (неподвижни дюни с тревна растителност).

От изложеното до тук се доказва че, **дюните са категорично извън границите на имотите на „Ибердрола“.**

Дюните са пясъчни ветрови образувания в пустинни, крайморски и крайречни области. Дюната е положителна форма на релефа, пясъчен хълм или хълмове, комбинирани с теренни понижения. Дюната от подветрената страна е с наклон около 35 градуса - наклон 1:3, а откосът, в задветрената част до 15 градуса- наклон 1:6. Като знаем, че при силни ветрове и пясъчни бури, когато пясъчните частици срещнат преграда по пътя си, (здрави почви или други естествени или изкуствени препятствия), те остават на място и образуват еолични форми – пясъци и дюни. Еоличните наслаги са продукти, пренесени от вятъра. В тази група са льосовите почви, бархани и пясъчните дюни. Пясъчните дюни са от морски

наслаги. Тези пясъци, при дюните, не са свързани и при вълнения над 6-7 бала обикновено изчезват, морето ги отнема или в по редки случаи премества. Пясъчните дюни са временни топографски, теренни форми, за разлика от почвите (терените) до тях.

5. Растителност

В голямата си част имота на „Ибердрола“ съставен от 11 на брой поземлени имота, представлява горски насаждения. Останалата малка част е заета от ливади и само на няколко декара със земи, покрити с фин бял пясък.

5.1 Горейзброените имоти на „Ибердрола“ са залесени със следните дървесни видове:

а. Летен дъб (*Quercus robur*). В имотите в над 50% участва навсякъде в смесени гори, със средни диаметри 0.30 – 0.50м., като по контурите на имотите има доста на брой единични екземпляри с диаметър 0.80 до 1.20м, ориентировъчна възраст 200 години и Н 20 – 25м.

Полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*), преобладаващ по цялата територия на имотите, със среден диаметър 0.30 – 0.40м. В източната, най- ниска част на имотите, на видимо овлажнени почви са заснети над 10-15 самостоятелни екземпляра с диаметър 0.90 до 1.20м, ориентировъчна възраст 100 – 150 години и Н 15 - 20м.

Полски бряст (*Ulmus minor*). Среща се във всички източни, по-ниски части на имотите, с диаметър 0.30 – 0.40м. „Продължителност на живот около 300г. По отношение на почвените условия е един от най- възискателните дървесни видове. Предпочита свежи, дълбоки и добре проветриви плодородни почви.

Черна топола (*Populus nigra*). В имотите се среща на няколко места, в югозападната и главно в източната, ниска част на имотите, заедно с полски ясен, бряст и дъб. Няколко отделни екземпляра в имотите надхвърлят по дебелина 1.20 -1.50м и са на ориентировъчна възраст, около 150 години и Н-30-35м.

5.2 Съпътстващи дървесни видове:

Черен бор. Среща се поединично или в групи от 5-10 на няколко места в смесените широколистни гори. Възраст 50-60 г. диаметри 0.30 – 0.50м и Н-15 – 20м

Морски бор. Среща се в самостоятелни групи по 10-15 на две места, без подраст и подлес. Вероятно изкуствено е залесен. Възраст 50-60 г. диаметри 0.25 – 0.30м и Н- 20

– 25м

Гледичия. 15- 20 единични, но в група, с диаметър 0.30 – 0.40м има само в северозападната част на имотите.

Айлант. Почти по цялата територия има на около 10-15 места с площи по 30-50 кв.м и среден диаметър 0.10 – 0.20м.

Бял бор, кедър, липа, трепетлика, кипарис, клен, американски ясен и мъждрян се срещат поединично и на съвсем малки групи в гората по цялата територия.

5.3 Подраст. Подрастът е от главните дървесни видове – летен дъб, полски ясен и бряст, мъждрян. На няколко места , с площи по няколко декара има гъсто израсли, с височина 4-5 м. полски ясен и мъждрян.

5.4. Подлесът основно е от шипка, глог, трънка, драка. На няколко места с площи по 40-50 кв.м има храсти от трънка и също така по на площи по 2-3 дка от драка.

5.5. На откритите, незалесени площи, теренът е обхванат от гъсти ливадни треви, достигащи на височина до 1 /един/м.

Второ: Коренова система на храстовиден или дървесен вид в несвързана почва(пясък) не може да бъде развита.

Трето: Според технически науки – земна механика, статика, съпромат, динамика, едно тяло, в случая например дърво с диаметър 0.50м, височина 20м , около 3 куб.м дървесина, при обемно тегло 0.70т/куб.м и общо тегло с клоните около 2 тона и площ на короната 50-60 кв.м не може да бъде в равновесие, вкл. и при вятър ако това тяло – дърво, не е закотвено в здрава, земна основа, в случая чрез кореновата система, достигащи за различните дървесни видове на дълбочина от 2 до 5-6м и в радиус 5-10м.

6. Специализирана кадастрална карта от 2014 г. за плаж „Лозенец Кумкашла“ закупена от АГКК

Специализираната кадастрална карта (СКК) от 2014 г. за плаж „Лозенец Кумкашла“ е изготвена, без да са спазени всички изисквания и нормативи по чл.32 и чл.33 на ЗКИР и Наредбите към ЗКИР, както и Наредба №1/16.09.2008.

Какво би трябвало да съдържа СКК.

а. РГО. В специализираната карта липсва РГО (работна геодезическа основа) – не е

нанесена такава. Според изискванията на Наредбите, РГО се избира на място, стабилизира се върху терена с метални тръби, метални болтове, бетонови блокчета или дървени колчета. След това, точките от РГО се реперират от трайни предмети, върху които с черна боя се изчертават кръгчета и се написва с черна боя номерът, например РТ34. При геодезическите измервания на територията на имотите такива надписи не са установени, а би следвало да има поне 40-50 такива точки с по минимум три отметки. Това е основание да се смята, че геодезически измервания, по класически метод, с тотална станция, за изработване на СКК, не са извършвани.

б. Геодезически измервания за РГО и ситуационните подробности, съдържание на СКК с едночестотен или двучестотен GPS не са възможни поради гъстата растителност, където спътниковите сигнали се губят.

в. Изключена е и възможността с фотограметрични способности, чрез облитане със самолет или дрон със сканиращи инструменти, пак поради гъстата растителност и видима липса на марки за РГО.

г. По асфалтирания локален път, съвпадащ най-общо със западните граници на имотите, има 5-10 работни геодезически точки от деветдесетте години, от опорната мрежа на плана за земеразделяне. Няма следи да са откривани и възстановявани.

д. В СКК, в т.4.3.1 – а, са упоменати горски(полски) пътища. При геодезическото заснемане на надземната инфраструктура се констатира, че нанесените в СКК не отговарят по положение на действителността.

е. В СКК не са нанесени най –важните, според изискването на Наредба №1 чл.6(1) т.3,4,5, огради, местоположението и границите на трайни насаждения, на културните видове и т.н.

Видно от Приложение №11 към Геодезическия план „Баланс на фактическото състояние на териториите“ за гореизброените имоти на „Ибердрола се установява следното: Обща площ на имотите - 125 347 кв. м гори, в това число- пътища и пътеки: 12 041 кв.м- ливади в т.ч. пътища и пътеки: дюни- 3 889 кв. м: песъкливи почви- 4 934 кв.м: водни площи- 480 кв.м.

7. Общ устройствен план и подробни устройствени планове

7.1. От Извадка от Общ устройствен план на Община Царево (Приложение №1 към Доклада) е видно, че имотите на „Ибердрола“ попадат в урбанизирана територия, за която е отредена устройствена зона 4/Ок.

7.2. За горечитираните 10 имота на Ибердрола са влезли в сила ПУП, а именно:

- Заповед № РД-01-60/27.01.2006 г.
- Заповед № РД-01-995/10.12.2004 г.
- Заповед № РД-01-994/10.12.2004 г.
- Заповед № РД-01-996/10.12.2004 г.
- Заповед № РД-01-47/21.01.2005 г.
- Заповед № РД-01-998/10.12.2004 г.
- Заповед № РД-01-963/30.11.2004 г.
- Заповед № РД-01-961/30.11.2004 г.
- Заповед № РД-01-615/16.06.2005 г.

За имот с идентификатор 44094.22.27 не е представена Заповед на кмета на община гр. Царево, за одобрен и влязъл в сила ПУП.

Застрояване.

В имотите на „Ибердрола Инмобилиария Риъл Естейт Инвестмънтс“ няма **застрояване**. Имотите поотделно не са трасирани, но са заградени с ограда, съвпадаща с границите на имотите. Оградата се състои от дървени колове на които е монтиран тел на три реда. В най-ниската част на имот № 3.955 в следствие на повърхностни води, **по естествен начин** се е обазувало водосборище - езеро, в следствие същото е облицовано и отразено в геодезическия план от 2018г.

Градоустройствен статус.

Съгласно приетия ОУП (Общ устройствен план) за Община Царево, и Одобрен със Заповед № 02-14-776/13.08.2008 г. Министъра на МРРБ (Министерство на регионалното развитие и благоустройство), горечитираните имоти попадат в урбанизирана територия, попадат в устройствена зона 4/Ок със следните градоустройствени параметри: плътност на застрояване 30%; етажност 15м./5етажа:конт 1,5:минимална озеленит. площ 50 %.

Приложение №1 Едромащабна топографска карта М 1:5000;

Приложение №2 Карта на възстановената собственост (План за земеразделяне);

Приложение №3 Баланс на фактическото състояние на територията;

Колектив: инж. Мина Василева

доц. Д-р Антонио Ангелов

инж. Георги Василев

Управител:

24.07.2018

инж. Христо Христов

 Секция: ГПГ Част от проекта: по удостоверение за ППД	КАМАРА НА ИНЖЕНЕРИТЕ В ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРОЕКТИРАНЕ	
	ПЪЛНА ПРОЕКТАНТСКА ПРАВОСОБНОСТ	
	Регистрационен № 01468	
	инж. ХРИСТО ХР	
Подпис: ...		УДИНА
ВАЖИ С ВАЛИДНО УДОСТОВЕРЕНИЕ		

УДОСТОВЕРЕНИЕ

ЗА ПЪЛНА ПРОЕКТАНТСКА ПРАВОСПОСОБНОСТ

Регистрационен номер № 01468

Важи за 2019 година

ИНЖ. ХРИСТО БОРИСОВ ХРИСТОВ

ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН

МАГИСТЪР

ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

ИНЖЕНЕР - ГЕОДЕЗИСТ

включен в регистъра на КИИП за лицата с пълна проектантска правоспособност
с протоколно решение на УС на КИИП 13/11.02.2005 г. по части:

ГЕОДЕЗИЯ, ПРИЛОЖНА ГЕОДЕЗИЯ, ВЕРТИКАЛНО ПЛАНИРАНЕ, ТРАСИРОВЪЧНИ
ПРОЕКТИ И ПЛАНОВЕ, ПЛАНОВЕ ЗА РЕГУЛАЦИЯ

Върно с оригинала!

Председател на РК

инж. Г. Кордов

Председател на УС на КИИП

инж. И. Каралеев

Председател на КР

инж. А. Чипев

АГЕНЦИЯ ПО КАДАСТЪРА

София 1202, ул. "Св. св. Кирил и Методий" 17 - 19, тел. +359 2 955 60 69, факс: +395 2 955 98 86

ЗАПОВЕД

№.....

СОФИЯ.....2001 г.

На основание чл.18, ал.2 от ЗКИР, чл.12, ал.1 от Наредба № 3 от 16.02.2001 г. за водене и съхраняване на регистъра на лицата правоспособни да извършват дейности по кадастъра, издадена от министъра на регионалното развитие и благоустройство и подадена молба по чл.10, ал.1 от Наредба № 3 до изпълнителния директор на Агенцията по кадастъра с вх. № 385 от 28.05.2001 г.

НАРЕЖДАМ:

Да бъде вписан в регистъра на лицата, правоспособни да извършват дейности по кадастъра:

инж. ХРИСТО БОРИСОВ ХРИСТОВ

Копие от настоящата заповед да се връчи на лицето, подлежащо на вписване.

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР:

/ИВАН СИМЕОНОВ/

АГЕНЦИЯ ПО КАДАСТЪРА

КАРТА НА ПРАВОСПОСОБНО ЛИЦЕ

инж. Христо Борисов
Христов

вписан със заповед
№ 417 / 15.06.2001 г.

Върнато с оригинала!

ВЕРНО С СЕРТИФИКАТА

ГЕОСЕРВИЗ 4 ООД София, Община Слатина, кв. Христо Смирненски
бл. 33а, ап. 39; Тел. +359 87 8398939 е-мейл: sinsky@mgu.bg

ЕКСПЕРТИЗА

за произхода на пясъците в имоти №№ 44094 22.27, 22.33,
3.515, 3.516, 3.512, 3.514, 3.518, 3.519, 3.954, 3.955, 3.956, с обща
площ 125 358 m² в местността „Корал“, землище Лозенец,
община Царево

Изпълнител: ..

(проф. дн инж.-геолог Димитър Синьовски)

СОФИЯ

2018

Общи сведения за изследваната територия

Местността „Корал”, известна в миналото като „Бозалъка”, се намира между устието на р. Караагач и с. Лозенец (фиг. 1). В геоложко отношение районът е изграден от горнокредни вулкански скали – предимно бомбени и агломератови туфи, които служат като подложка на пясъците от съвременната пясъчно-плажна ивица. Площта е част от съвременното черноморско крайбрежие, което през последните 2 милиона години е било предмет на многократно заливане и осушаване вследствие на колебанията на морското ниво, причинени от кватернерните ледникови и междуледникови епохи.

Фиг. 1. Обзорна сателитна снимка на местността „Корал”, известна в миналото като „Бозалъка”, разположена между устието на р. Караагач и Лозенец,

Крайбрежната ивица се характеризира с типичните за Странджанския бряг владени в морето носове, изградени от здрави вулкански скали и плажни ивици между тях,

образувани във вдлъбнатите участъци от брега, където съществуват благоприятни геоморфоложки, литоложки, хидро- и литодинамични условия за образуване и акумулиране на пясък [1]. Северозапад-югоизточната ориентировка на бреговата линия предопределя образуването на дюни в средните и южните части на плажовете, които са изложени директно на преобладаващите силни източни и североизточни ветрове.

Фиг. 2. Местоположение и граници на имотите в изследваната площ

Досега пясъците от пясъчно-плажната ивица на плажа „Корал” не са били предмет на специализирани литоложки изследвания. Те се споменават бегло в характеристиката на пясъчно-плажните ивици и дюни по Черноморското крайбрежие от Попов и Мишев [1], които отбелязват сравнително голямото съдържание на калциев карбонат (до 57%) в пясъците на плажа „Бозалъка” („Корал”), но също така и високото присъствие на тежки минерали – епидот, амфибол, магнетит, лимонит и др., което обясняват с ерозията на

вулканската подложка. Тези автори отбелязват присъствието на успореден на брега пясъчен вал от дюни, образуван непосредствено зад плажа, чиито гребени са ориентирани в посока изток-запад. Дюнният вал е разкъсан от щормови вълни, които са оформили пясъчни хълмчета с височина до 7 m.

Изследваната площ се намира непосредствено западно от споменатия дюннен вал (фиг. 2). Тя включва поземлени имоти, които обхващат бивш горски фонд, зает почти изцяло от гори на видима възраст над 50-60 г. (фиг. 3). В южната част на площта дори има вековни дървета (фиг. 4), които свидетелстват за това, че тази територия е била покрита с гора от векове. На изток площта граничи с морски плаж, чиято шорочина достига до 350 m и включва еолични пясъчни образувания с височина до 5-6 m. На север площта граничи с гори (бивш горски фонд) използван за къмпингуване (Къмпинг Юг), а на запад – с асфалтов път, който разделя площта от имоти върху които също има гори.

Фиг.3. Площта обхваща бивш горски фонд, зает почти изцяло от гори на видима възраст над 50-60 г. вегетиращи върху пясъци покрити с тънък 20-30 cm силно пясъчлив почвен слой

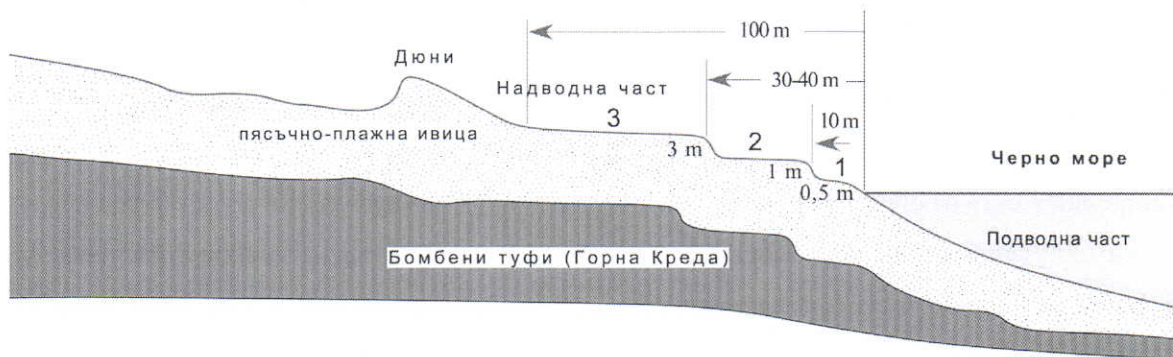
Фиг. 4. В южната част на площта се срещат вековни дървета, доказващи трайното присъствие на горска растителност

Пясъчните образувания в местността „Корал” никога не са били предмет на специална защита, защото не представляват привлекателен ландшафт, не съдържат природни обекти от специален научен интерес, рядкост или красота, нито местообитания на редки или защитени видове. Корал е типичен пример за обект на крайбрежен туризъм, разработен по времето на социализма и продължил развитието си след това, изразяващо се главно в къмпингуване (Къмпинг Юг) върху хубавата плажна ивица.

Фактори за образуването на пясъчно-плажната ивица по Българското черноморско крайбрежие

Съвременна пясъчно-плажна ивица

Най-разпространената акумулационна форма по Черноморското крайбрежие е пясъчната плажна ивица, която се моделира от вълноприбойната дейност и се състои от подводна и надводна част. Подводната част обхваща пясъчните наноси на дълбочина до 10-15 m - долната граница на активния прибой, където се зараждат прибойните вълни. Това е границата на активно преместване на пясъчните наноси. Надводната част на пясъчната плажна ивица също се образува и моделира от прибойните вълни, които при по-силно вълнение навлизат на десетки метри навътре в крайбрежните равнини. Тази част обхваща пясъчните образувания от бреговата линия до максималния обхват на щормовите вълни по посока на сушата. Тя допълнително се моделира от преобладаващите силни източни, североизточни и северни ветрове.

Фиг. 5. Принципна схема за образуване на пясъчно-плажната ивица с трите плажни тераси, оформени от различния интензитет на вълните: 1 - ниска плажна тераса с височина до 0,5 m на разстояние до 10 m от брега, оформена от слабите вълни; 2 - средна плажна тераса с височина 1 m на разстояние до 30-40 m от брега, оформена от силните вълни през всички сезони; 3 - висока плажна тераса с височина 3 m на разстояние до 100 m от брега, оформена от щормови вълни през есенно-зимния период на годината

Приморската част на плажната ивица има три ясно обособени площадки (плажни тераси), оформени от интензитета на вълните [1] (фиг. 5). Ниската е оформена от слабите вълни и е на височина до 0,5 m над морското ниво. Средната се оформя от по-силните вълни през всички сезони на годината. Тя отстои на около 10 m от бреговата линия и е на височина около 1 m над морското ниво. Високата площадка, дължаща се на щормовите вълни през есенно-зимния период на годината, отстои на 30-40 m от бреговата линия и се намира на 2-3 m над морското ниво. Зад нея откъм сушата на много места са оформени различни по дължина, форма и височина дюни. С цялата си условност, поради динамичното влияние на крайбрежните процеси върху височината и отстоянието им от морето, тези площадки могат да се наблюдават по черноморските ни плажове почти през цялото време на годината.

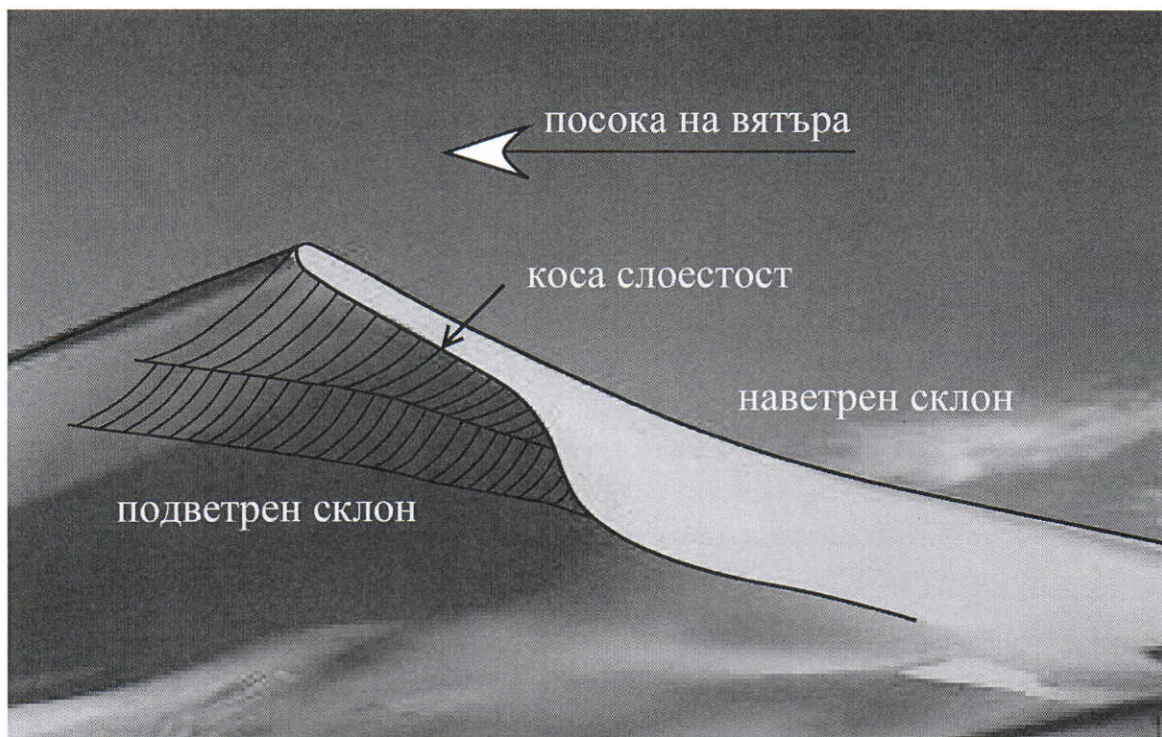
Дюни

Дюните представляват ветрови пясъчни навяхвания под формата на пясъчни хълмове с характерна вътрешна текстура и добре оформени гребени и склонове - полегат откъм наветрената страна и по-стръмен откъм подветрената страна (по посока на вятъра и движението на дюните). Най-краткото определение за дюна е: образуван от вятъра пясъчен хълм или хребет. Това са съвременни в геоложки смисъл дребномащабни хълмове от неспоен, субаерално отложен зърнест материал (обикновено пясък), най-често със сърповидна или линейно удължена форма. Те могат да бъдат подвижни или стабилизирани с растителност, но за да бъдат характеризирани като дюни трябва да имат добре запазена първична форма и вътрешна текстура.

В крайбрежните райони дейно участие в образуването им има вълноприбойната дейност, благодарение на която се образува пясъкът в плажно-пясъчната ивица. Впоследствие той се навява от ветровете навътре към сушата под формата на крайбрежни дюни. Тъй като са изградени от неспоен пясък, те са динамични геоложки тела с непостоянна форма, размери и местоположение.

Съвременните крайбрежни дюни са холоценски образувания. Според повечето изследователи формирането им започва с постепенното покачване на нивото на Черно море след края на Вюрмската ледникова епоха (преди около 11000 г.), когато то е било със 120 m по-ниско от съвременното. Повишаването му до сегашното ниво става за около 4000 г., поради което се счита, че образуването на най-старите холоценски дюни започва след

стабилизирането на високото морско ниво в средата на Атлантическия период на Холоцена преди около 6000-7000 г. [7].

Фиг. 6. Морфология и вътрешни текстури (коса слоестост) при добре оформена дюна

Дюните се срещат в пустините или покрай съвременните морски брегове, където образуват паралелни на брега пясъчни валове. Тъй като не са характерни за европейските ландшафти, някои от дюните по българското черноморие се считат за геоложки феномени (геотопи). Геотопите са места които демонстрират забележителни периоди от развитието на земната кора, еволюцията на живота, климата или ландшафта по ясен и впечатляващ начин или показват активни процеси на формиране на ландшафта илюстриращи съвременните геоложки процеси [8]. Очевидно дюните кореспондират с втората част на това определение. За да бъдат оценени като геотопи, обаче, те трябва да демонстрират основните представителни черти на своя клас – добре оформено било с наветрена и подветрена страна и характерната за тях вътрешна текстура – коса слоестост (фиг. 6).

По Черноморското крайбрежие дюните най-често представляват успоредни на брега, разкъсани от щормовите вълни пясъчни валове. За да бъдат оценени като геоложки

феномени, те трябва да притежават сравнително добре изразена външна форма и вътрешна текстура. Ако са „стабилизирани” с растителност, те трябва да са запазили своята морфология, текстура и др., по които могат да се идентифицират на терена. В противен случай представляват просто купища пясък. В този аспект оценката им като геоложки феномени трябва да се прави на научна основа, тъй като не всички пясъци са дюни и не всички дюни са геоложки феномени.

Нашата страна е една от малкото в Европа, която има оригинална научна методика за оценка на геотопи, разработена за целите на Регистъра и кадастъра на геоложките феномени в България [2]. Включените в този регистър дюни са взаимствани като защитени местности от Регистъра на природните забележителности. Най-напред за природна забележителност са обявени пясъчните дюни при гр. Несебър със Заповед №1187/19.04.1976 г. на Министерство на горите и опазване на околната среда (ДВ № 144/06.01.1976 г.), след това дюните „Камчийски пясъци” със Заповед № 107/14.02.1980 г. на Комитета за опазване на околната среда (ДВ № 23/21.03.1980 г.) и накрая към тях са добавени и площите Бабата (Слънчев бряг), Градина, Алепу, Каваците, Перла и Приморско със Заповед № 2109/20.12.1984 г. на Комитета за опазване на природната среда (ДВ № 3/1985 г.).

Съгласно съществуващата методика дюните в тези 8 защитени местности са оценени като обекти с локална значимост, която е възможно най-ниската категория геоложки феномени. Основната причина за ниската им значимост като геоложки забележителности е тяхната лоша съхраненост и ниска степен на устойчивост, поради което те бързо деградираат. В много случаи дюните обрастват с растителност (сиви дюни), която маскира тяхната морфология и намалява значимостта им като геоложки образувания с естетическа или научна/изследователска/образователна стойност.

Тук е мястото да се отбележи, че при експертна оценка на еолични геоложки образувания трябва да се използва геоложкото определение за термина дюни, което характеризира тяхната геоложка същност, а не хибридни геолого-биологични термини като „бели дюни”, „сиви дюни”, „зараждащи се дюни” и др., използвани съвсем свободно от специалисти без геолошко образование в специализирани кадастрални карти, планове за управление на защитени територии, експертизи на министерства и сайтове на различни „природозащитни организации”. Свободното използване на подобни словосъчетания променя смисъла на геоложкия термин „дюни” и обърква представите на потребителите на

тези документи и на широката публика за геоложката същност на дюните и тяхната стойност като природни забележителности.

Плажната ивица и пясъчните образувания в района на плажа „Корал”

Съвременните акумулационни форми по Черноморското крайбрежие между Къмпинг Юг и Лозенец са представени от пясъци на съвременната плажна ивица и дюнни пясъци, навяти непосредствено зад плажа „Корал”. Те образуват разкъсан от щормовите вълни дюнен вал на разстояние 20-30 m от брега върху третата плажна тераса. Тук не съществуват защитени зони в смисъла на изброените в Регистъра на природните забележителности или Регистъра и кадастъра на геоложките феномени в България.

Попов и Мишев [1] характеризират „Корал” като отворен на североизток плаж с дюнен релеф и дюни с височина до 7 m. Пясъците в изследваната площ, която е непосредствено до плажната ивица, не са описани, тъй като и тогава са били погребани под тънък хумусен слой.

Пясъчно-плажната ивица между Караагач и Лозенец е образувана върху подложка от горнокредни вулкански скали - андезитови туфи и туфити. Те са отложени върху различни нива на старите морски тераси, намиращи се над сегашното морско ниво: Нимфейската (+1,5-2 m) и Новочерноморската (+3-5 m). По носовете Новочерноморската тераса е абразионна и образува площадки на съответната височина, докато Нимфейската не е добре изразена. Тя се изразява като акумулационна равнина по бреговете на Бургаските езера. Вулканският цокъл на пясъците се разкрива на различни места около площта: на носа на Къмпинг „Юг”, покрай южната граница на площта непосредствено до пътя за плажа и по западната граница на площта непосредствено до асфалтовия път за Лозенец на не повече от 10-15 m югозападно от т. РТ 13 (точка от РГО) по западния шкарп на пътя. В понижените участъци, каквато е изследваната територия, терасите са акумулационни и са представени от плажни пясъци.

Натрупването на по-голямата част от тях започва върху Новочерноморската тераса преди около 6000 г., когато морското ниво е било на 4 m над съвременното. Те лежат директно върху коренните скали на терасата, изрязана в горнокредни (сенонски) бомбени и агломератови туфи с литокласти от андезити и трахиандезити. Терасата и покриващите я стари плажни пясъци се разкрива на носа в Къмпинг „Юг”, където образува 4 m висок клиф,

подложен на съвременни абразионни процеси (фиг. 7). Целият къмпинг е разположен върху тях, като дебелината им е незначителна (до 2 m) и на места се разкрива вулканската подложка. Тези пясъци продължават в северозападните части на изследваната площ, където също са облесени и не притежават морфоложките белези на дюни.

Фиг. 7. Вулканската подложка от горнокредни бомбени и агломератови туфи се разкрива на носа на Къмпинг „Юг“, където се покрива от плажните пясъци на Новочерноморската тераса (затревената част)

Споменатите в работата на Попов и Мишев [1] дюни в местността „Корал“ се намират между плажа и източната граница на площта, като на три места, отбелязани на геодезическата снимка като „откос на дюна“, подветрените им склонове попадат в самата площ (фиг. 8). Тяхната външна морфология не е добре изразена поради влиянието на различни фактори. На първо място това са щормовите вълни, които се проявяват през зимните месеци и на много места са разкъсали пясъчния вал. Друг фактор е антропогенното влияние главно по

време на курортния сезон, когато върху дюните нерегламентирано се опъват палатки и това в значителна степен допринася за тяхната деградация.

Фиг. 8. Пясъчните навяхвания в местността „Корал“, за които със сигурност може да се твърди че са дюни, са развити между плажа и източната граница на изследваната площ

За да се направи по-достоверна характеристика на структурата на пясъците и техния минераложки състав е проведено полево опробване за гранулометричен анализ. Вzeti са 10 пясъчни проби – една контролна проба (под № 1) от дюна между плажа и площта и девет проби в рамките на изследваната площ, чиито координати са дадени в табл. 1.

Опробването показва, че почти цялата територия е разположена върху пясъци, които на Специализираната кадастрална карта на Агенцията по кадастъра са означени неправилно като „облесени дюни“. По-голямата част от тези пясъци наистина са затревени и облесени, вследствие на което са покрити с тънък пясъчлив хумусен слой, достигащ до 20-30 cm

дебелина. Именно поради тази причина те не могат да се характеризират категорично като дюни, тъй като не показват нито морфологията, нито вътрешните текстури на дюните.

Таблица 1. Географски координати на 10 точки от които са взети пясъчни проби за гранулометричен анализ

№ на проба	N	E
1	42° 1257,6 "	27° 4728,2 "
2	42° 1255,2 "	27° 4726,7 "
3	42°1254,5 "	27° 4725,4 "
4	42°12 ' 54,4 "	27° 4724,3 "
5	42°1256,0 "	27° 4722,5 "
6	42°1257,6 "	27° 4722,1 "
7	42°1259,3 "	27° 4718,4 "
8	42°1253,3 "	27° 47 23,4 "
9	42°1253,6 "	27° 47 2 6,0 "
10	42°1254,6 "	27° 4722,9 "

Гранулометричният анализ е изпълнен по класическата методика чрез първоначално разтваряне на карбонатния компонент на изходно количество от 100 грама пясък със солна киселина и пресяване на остатъчните фракции от неразтворимия компонент. Резултатите показват, че липсва фракция с размер на зърната над 1 mm. Останалите фракции са разпределени както следва: едрозърнеста аренитна фракция с размер на зърната между 1 и 0,5 mm, среднозърнеста аренитна фракция с размер на зърната между 0,5 и 0,25 mm, дребнозърнеста аренитна фракция с размер на зърната между 0,25 и 0,10 mm, алевитна фракция с размер на зърната между 0,10 и 0,01 mm и глинеста фракция с размер на зърната под 0,01 mm (табл. 2). Резултатите от гранулометричните изследвания не дават категорични доказателства за генезиса на пясъците или принадлежността им към една или друга геоложка формация. Те обаче са необходимо допълнение към комплекса от методи за анализ на пясъчно-плажната ивица, които чрез полезната информация за структурата и минералния състав могат да се окажат ключ към разгадаването на геоложката история на холоцена, в рамките на който се образуват дюните.

Таблица 2. Резултати от гранулометричния анализ на 10 пясъчни проби – една (под № 1) от дюна между плажа „Корал” и площта и девет в рамките на изследваната площ

№ на проба	Тегло на проба g	Разтв. комп. %	Неразтв. комп. %	Фракции [mm]					
				>1	1-0.5	0.5-0.25	0.25-0.1	0.1-0.01	<0.01
1	100.00	44.67	55.33	-	0.74	46.55	5.17	2.23	0.64
2	100.00	42.90	57.10	-	1.49	42.02	8.05	3.91	1.63
3	100.00	45.23	54.77	-	1.57	43.45	4.05	3.16	2.54
4	100.00	45.30	54.79	-	1.36	44.73	4.45	2.82	1.43
5	100.00	42.24	57.76	-	0.41	43.63	9.44	3.63	0.65
6	100.00	46.72	53.28	-	1.07	40.38	6.84	3.63	1.36
7	100.00	39.51	60.49	-	0.65	46.51	8.77	3.32	1.24
8	100.00	38.25	61.75	-	1.53	46.85	7.83	3.79	1.75
9	100.00	36.17	63.83	-	1.31	50.20	8.35	3.10	0.87
10	100.00	38.52	61.48	-	1.03	47.04	5.98	4.25	3.18

Карбонатният (разтворимият) компонент на пясъка е изграден от биодетритус – останки от черупки на съвременни морски организми, главно бивалвии и гастроподи, превърнати от вълноприбойната дейност в пясък. Те изграждат леката фракция на пясъка, която по-лесно се разнася от вятъра по посока на сушата към мястото на образуване на дюните.

Съдържанието на карбонат в дюнните пясъци може да бъде доста различно, в зависимост от характера на коренните скали, които са подложени на абразия. Ако брегът е изграден от карбонатни скали, тогава пясъкът се набогатява допълнително с карбонат и разтворимият компонент преобладава значително над неразтворимия. Ако коренните скали са пясъчници, гранити или метаморфити, съдържащи предимно кварц и фелдшпати, тогава се образуват кварц-фелдшпатови пясъци, в които разтворимият компонент е изграден предимно от биодетритус. Когато става въпрос за вулканска подложка, захранваща плажа с

тежки минерали (магнетит, амфибол, оливин, лимонит), какъвто е случаят със северния бряг на Бургаския залив, тогава вследствие на директното разрушаване на вулканската подложка, пясъкът се набогатява на значително количество тежки фемични минерали (магнетит, оливин, епидот), които оцветяват плажната ивица в черно. В такива случаи се получава драстична разлика в съдържанието на тежката минерална фракция в плажните пясъци и дюните, в полза на плажните пясъци. Това се обяснява с по-лесното разнасяне на леката фракция от вятъра по посока на сушата и набогатяването на дюните предимно с плажен биодетритус и по-малко с тежки минерали.

Въпреки вулканския произход на геоложката основа в района на изследваната площ, нито една от анализираните проби няма тенденция за прекомерно високо съдържание на тежки минерали. Контролната проба от плажа, анализирана при предишна експертиза на пясъците от Къмпинг „Юг“, се характеризира с много високо съдържание на карбонат – 64.71%, което се дължи на непрекъснатото набогатяване на плажа с биодетритус от черупки на морски организми, вследствие на вълноприбойната дейност. За сметка на това пробите от пясъците покриващи къмпинга показват изключително ниско съдържание на разтворим компонент и високо съдържание на тежки минерали, дължащо се на директното им подхранване от вулканската подложка и определящо техния плажен произход.

Като цяло разтворимият компонент в изследваните 10 проби е под 50%, включително и в проба № 1 от дюнния вал, а в последните 4 проби с номера от 7 до 10 то е дори под 40 %. В аренитната фракция драстично преобладават частиците с размер от 0,25 до 0,5 mm, която е между 42 и 50 % от общото съдържание на пробата. Главните минерали са кварц, фелдшпати, епидот, амфибол, магнетит, лимонит. Преобладават левкократните минерали, които заедно с литокластите съставляват над 70% от неразтворимия компонент. Останалите под 30% са представени от епидот, амфибол, магнетит, лимонит и др. тежки минерали, вследствие на разрушаването на вулканската подложка. Пробите от 7 до 10 взети от западната част на площта (фиг. 9) показват, че пясъците там са масивни (без вътрешни текстури) и със сравнително ниско съдържание на разтворим компонент (под 40%). Това потвърждава предположението, че те могат да се корелират със старите плажни пясъци на Новочерноморската тераса подстилащи Къмпинг „Юг“, независимо от надморската височина от 6-7 m. Според схемата на Попов и Мишев [1], илюстрирана графично на фиг. 5, съвременните пясъци могат да заемат хипсометрични нива до три метра над морското

ниво. Като се има предвид надморската височина на Новочерноморската тераса от 4-5 m сега тези пясъци могат да се срещат на надморска височина до 7-8 m, без участието на еоличната дейност.

Фиг. 9. Пясъците в северозападната част на площта на надморска височина 6-7 m са среднозърнести, масивни, без характерната за дюните коса слоестост и са покрити от тънък хумусен слой, върху който вегетира тревиста растителност и храсти

Съвместимост с критериите на Европейската асоциация за опазване на геоложкото наследство ProGEO за подбор на геотопи от различен клас

Съгласно Критериите на Европейската асоциация за опазване на геоложкото наследство ProGEO за подбор на геоложките обекти при оценяването им като геоложки феномени (геотопи) [6], от особена важност за тяхната консервируемост са следните предпоставки:

- да са обхванати всички свързани с дадения клас геоложки феномени белези;
- да притежават необходимата цялост от специфични, типични или уникални за дадения клас и вид черти;
- да притежават необходимото качество на обекта, който е предмет на специален научен интерес.

Пясъците в района на плажа „Корал”, не отговарят нито на най-общите критерии за геотопите, нито на конкретните изисквания за съхранение на места, представляващи изтъкнати примери за събития и процеси, свързани с геоложката история. Съгласно Експертната карта за оценка на геоложки феномени, разработена за целите на Регистъра и кадастъра на геоложките феномени в България на МОСВ [3], даден геотоп се допуска до оценка само ако точките от първите 7 критерии надвишават минималния праг на значимост от 12 точки. В случая пясъците в изследваната площ не го достигат дори и с точките от второстепенните критерии от 8 до 16, които се вземат предвид само ако първите 7 са над прага на значимост. Според критериите на Експертната карта пясъците в площта не отговарят на изискванията за геоложки феномен нито с естетическа, нито с научна стойност. Макар да са слабо затревени, дюните между плажа и източните граници на площта са лошо запазени и не отговарят на изискванията за геоложки феномени.

Част от пясъците по източната граница на площта, означени на геодезическата снимка като дюни, представляват стръмни подветрени откоси на дюните, развити успоредно на крайбрежната ивица. В площта означена като песъклива почва, непосредствено до тях, се разкриват слабозатревени пясъци, които имат смесен еолично-плажен произход. Пониските нива на тези пясъци най-вероятно принадлежат към старите плажни пясъци на Новочерноморската тераса, която в тази част на крайбрежието е акумулативна. Може да се допусне също така и присъствието на плажни пясъци от нимфейската тераса, която е развита

по бреговете на Бургаските езера. Останалата част от пясъците в площта не показват външните морфоложки белези на дюни. Дори и да се допусне че част от тях са с еоличен произход и са образувани като дюни, впоследствие те са покрити с тревна и горска растителност и са загубили представителните белези за своя клас. Следователно те не отговарят на основните изисквания за геотоп – представителност, рядкост и красота.

Препоръка. Поради различния генезис на пясъците върху които е разположена изследваната площ терминът „облесени дюни”, използван на Специализираната кадастрална карта на Агенцията по кадастъра, да се замени с „облесени пясъци”.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Пясъците в изследваната площ са образувани върху подложка от горнокредни вулкански туфи през последните 6000 г. от Холоценския период на Кватернера. Те са с различен генезис: плажни, еолични и смесени, отложени върху старите морски тераси – Новочерноморската и Нимфейската, образувани съответно преди 6-7000 г. при морско ниво 3-5 m над съвременното и преди 1000 г. при морско ниво 1,5-2 m над съвременното. С изключение на трите площи, отбелязани на геодезическата снимка като „откос на дюна”, те не притежават генетичните характеристики на пясъчни дюни поради следните причини:

- Липсват пясъчни хълмове с добре оформени гребени и склонове (подветрен и наветрен) и характерни вътрешни текстури (коса слоестост), поради което не могат да бъдат отнесени към нито един от описаните в литературата генетични типове дюни;
- Няма белези на „сиви дюни”, образувани се на 50-100 m от морския басейн, тъй като пясъкът е чист, не е смесен с хумус, а е покрит от хумусен слой, който от своя страна е изцяло затревен и облесен.
- Пясъците в по-високите облесени участъци от северозападната част на площта, се корелират добре с пясъците подстилащи Къмпинг „Юг”, за които наскоро бе доказано, че не са дюнни, а плажни пясъци от Новочерноморската тераса, образувани при морско ниво с 4 m над съвременното.

Съгласно методиката за оценка на геоложките феномени, разработена за Регистъра и кадастъра на геоложките феномени в България на МОСВ, пясъците в изследваната площ не са представителни за този клас геоложки образувания и не представляват геоложки феномен (Приложение 1). За сравнение, представителните дюни като тези при Несебър, Слънчев бряг, Каваците, Алепу и др., не надвишават много долния праг на значимост, а много от добре разкритите дюнни образувания, включително и тези на плажа „Корал”, повече или по-малко са заличени от съвременните биотични и абиотични процеси в крайбрежната ивица и дори не са включени в Регистъра.

Използвана литература

- [1] Попов, Вл., К. Мишев. 1974. *Геоморфология на Българското Черноморско крайбрежие и шелф*. София, Геогр. инст. на БАН, Изд. БАН, 267 с.
- [2] Синьовски, Д., В. Желев, М. Антонов, С. Джуранов, З. Илиев, Д. Вангелов, Г. Айданлийски, П. Петров, Х. Василев. Метод за оценка на геоложки феномени. – II Международна Конференция SGEM, Варна, 25-33.
- [3] Синьовски, Д., В. Желев, М. Антонов, С. Джуранов, З. Илиев, Д. Вангелов, Г. Айданлийски, П. Петров, Х. Василев. 2002. Регистър и кадастър на геоложките феномени в България. Геофонд, Министерство на енергетиката.
- [4] Синьовски, Д., Д. Синьовска. 2017. Плажни пясъци върху Новочерноморската тераса в къмпинг „Юг“, между Китен и Лозенец. – *Сп. Бълг. геол. д-во*, 77, 1-3, 127-138.
- [5] Шопов, В. 1996. Кватернерна хроностратиграфия в България. – *Сп. Бълг. геол. д-во*, 57, 3, 37-42.
- [6] Anon. (IUGS Global Geosite Working Group). 1995. IUGS GEOSITES. Database on geological sites. Database form.
- [7] Balabanov, I. P. 2007. Holocene sea-level changes of the Black Sea. In: Yanko-Hombach, V., A. S. Gilbert, N. Panin, P. M. Dolukhanov (Eds.) *The Black Sea Flood Question: Changes in Coastline, Climate and Human Settlement*. Dordrecht, Springer, The Netherlands, 711-730.
- [8] Stürm, B. 1994. The geotope concept: geological nature conservation by town and country planning. In O'Halloran, D., Green, C., Harley, M., Stanley, M. & Knill, J. (eds) *Geological and Landscape Conservation*. Geol. Society, London, 27-31.